

Analýza vplyvov na životné prostredie

5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?

Vyhlasenie chráneného areálu Marcelovské piesky (ďalej len „CHA Marcelovské piesky“) bude mať dlhodobý pozitívny vplyv na prírodné hodnoty, ktoré sú predmetom ochrany. Ide o dva prioritné biotopy európskeho významu Pi2 Suchomilné trávinyobylinné porasty na vápnitých pieskoch (6120*) a Tr4 Panónske trávinyobylinné porasty na pieskoch (6260*). Tieto biotopy sa na Slovensku vyskytujú už iba reziduálne na severnom okraji celkového rozšírenia, ich vzácnosť a nutnosť ochrany je daná hodnotením na celoslovenskej úrovni. Za prioritné biotopy európskeho významu sa označujú biotopy, ktoré sú na území Európskej únie ohrozené vymiznutím a za ochranu ktorých má Európska únia osobitnú zodpovednosť. Predmetom ochrany je aj biotop chráneného druhu rastliny národného významu tarica krivoľaká (*Alyssum tortuosum subsp. tortuosum*), ktorej výskyt v území je v súčasnosti pravdepodobne jediný známy na Slovensku. Vyhlásením CHA Marcelovské piesky budú pozitívne ovplyvnené aj ďalšie zložky životného prostredia, napr. pôda, voda a ovzdušie.

Hodnotenie vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia:

1. Organizmy - biota

typ vplyvu	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	veľký
rozsah vplyvu	CHA Marcelovské piesky, čiastočne územie SR
celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu	veľmi významný, priaznivý

Vyhlasením CHA Marcelovské piesky bude zabezpečená plná právna ochrana územia, stanovia sa ciele ochrany a vhodný typ manažmentu pre územie, čím budú vytvorené podmienky pre obnovenie priaznivého stavu prioritného biotopu Suchomilné trávinyobylinné porasty na vápnitých pieskoch (6120*) a pre udržanie stavu prioritného biotopu Panónske trávinyobylinné porasty na pieskoch (6260*) v kategórii A – priaznivý výborný, a tým udržanie priaznivého stavu biotopu druhu tarica krivoľaká pravá. Hoci sú opatrenia prioritne zamerané na ochranu biotopov a biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany územia, výsledným efektom bude aj zachovanie alebo zlepšenie stavu ďalších druhov živých organizmov vrátane druhov národného a európskeho významu, ktoré sa v území vyskytujú. Časť CHA Marcelovské piesky (prekryv 45 %, lokalita Domáňovský majer) je súčasťou Chráneného vtáčieho územia SKCHVU004 Dolné Pohronie, ktorého predmetom ochrany je včelárík zlatý (*Merops merops*). Biotopom včelárika zlatého pre jeho hniezdenie sú odkryté steny po ťažbe piesku alebo spráše. Na lokalite Domáňovský majer je to jeden odkryv, kde v dolnej časti pod pieskovou stenou je odkrytá i plocha pieskov, čo je miesto pre vývoj biotopu Pi2 Suchomilné trávinyobylinné porasty na vápnitých pieskoch. Manažment vhodný pre CHA Marcelovské piesky je v súlade manažmentom potrebným pre včelárika zlatého a ďalšie vtáacie druhy, pre ktoré sú dôležité hniezdne steny a/alebo ich okolie s typickými pieskovými biotopmi, napr. brehuľa hnedá (*Riparia riparia*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), pŕhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola rubicola*) a ďalšie.

2. Voda

typ vplyvu	pozitívny, s nepriamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	malý
rozsah vplyvu	CHA Marcelovské piesky
celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu	málo významný, priaznivý

Cieľom predkladaného materiálu nie je ochrana vôd, ale zlepšenie a udržanie priaznivého stavu predmetov ochrany CHA Marcelovské piesky pozitívne ovplyvní všetky zložky okolitého ekosystému vrátane vôd.

3. Horniny a pôda

typ vplyvu	pozitívny, s nepriamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	malý
rozsah vplyvu	CHA Marcelovské piesky

<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	málo významný, priaznivý
---	--------------------------

Predkladaný materiál sa nezaobrá problematikou ochrany hornín a pôdy, ale zlepšenie a udržanie priaznivého stavu predmetov ochrany CHA Marcelovské piesky pozitívne ovplyvní všetky zložky okolitého ekosystému vrátane pôd.

4. Ovzdušie

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s nepriamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	malý
<i>rozsah vplyvu</i>	CHA Marcelovské piesky
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	málo významný, priaznivý

Cieľom predkladaného materiálu nie je ochrana ovzdušia, ale zlepšenie a udržanie priaznivého stavu predmetov ochrany CHA Marcelovské piesky pozitívne ovplyvní všetky aj ďalšie zložky okolitého ekosystému vrátane ovzdušia.

5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?

Materiál bude mať pozitívny vplyv na chránené územia. Predpokladá sa významné zlepšenie stavu organizmov - rastlín, živočíchov, biotopov v tomto území. Chránené územia tvoria základ územného systému ekologickej stability a predstavujú nosné plochy na ochranu biodiverzity resp. ekosystémov. Opatrenia, ktoré budú vykonávané v CHA Marcelovské piesky na dosiahnutie cieľov jeho ochrany, priaznivo ovplyvnia aj Chránené vtáčie územie SKCHVU004 Dolné Pohronie, v ktorom sa nachádza časť CHA Marcelovské piesky. Vyhlásením CHA Marcelovské piesky sa vytvára predpoklad pre zlepšenie a následné zachovanie lokálnej biodiverzity a spolu s ďalšími územiami navrhnutými do sústavy Natura 2000 vytvára podmienky pre naplnenie jej hlavného cieľa, ktorým je zachovanie prírodného dedičstva, významného nielen pre územie Slovenska, ale pre Európsku úniu ako celok.

Schválením nariadenia vlády vznikne nové chránené územie – CHA Marcelovské piesky, ktoré nahradí dve prírodné rezervácie (PR) vyhlásené v roku 1988 - PR Marcelovské piesky a PR Mašan, nachádzajúce sa na území európskeho významu SKUEV0065 Marcelovské piesky. Územie európskeho významu SKUEV0065 Marcelovské piesky nadobudne právnu ochranu v národnej kategórii ako „chránený areál“.

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	veľký
<i>rozsah vplyvu</i>	CHA Marcelovské piesky
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	veľmi významný, priaznivý

5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?

Áno. CHA Marcelovské piesky je zároveň územím európskeho významu a spolu s ďalšími územiami sústavy Natura 2000 prispieva k zachovaniu prírodného dedičstva členských krajín EÚ. Vyhlásenie CHA Marcelovské piesky tiež prispieje k vytváraniu rozsiahlej sústavy chránených území, ktorá v človekom narušenej krajine zabezpečuje relatívnu konektivitu území pre migrujúce druhy živočíchov.

5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?

Opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie nie sú potrebné, keďže predkladaný materiál navrhuje činnosti iba s pozitívnym vplyvom na životné prostredie.